

BÖJT HATODIK VASÁRNAPJA - VIRÁGVASÁRNAP (PALMARUM)

HETI IGE

Ahogy Mózés felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. (Jn 3,14-15)

INTROITUS ANTIFÓNA

Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban! (Mt 21,9)

BEVEZETŐ IGE

Az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért. (Mk 10,45)

A VASÁRNAP IGÉI (PERIKÓPA REND)

Ógyházi:	Mt 21,1-9	Fil 2,5-11	Ézs 50,1-9a
A sorozat:	Jn 18,33-38	Fil 2,1-4	Zof 3,14-17
B sorozat:	Jn 10,17-18(19-21)	Zsid 2,5-9	Zak 9,9-12
C sorozat:	Lk 23,1-16	Jel 1,4-6	Ézs 62,11-12
Zsoltár:			Zsolt 22,2-9
Textus:			Jn 18,33-38

GRADUÁLÉNEK ÉS HETI ÉNEK

[EÉ 209](#) „*Én lelkem, útra készülj...*”

[EÉ 198](#) „*Ó, drága Jézus, vajon mit vétettél...*”

A nap témája: Az alázatos Király

Liturgikus szín: lila

„Vele kezdődik meg a nagyböjti szent idő utolsó hete, a *nagyhét*, amely egészen más, mint az egyházi év bármelyik időszaka. Hiszen ezen a héten a Krisztus keresztje, egyetlen, örökkévaló áldozata. Isten Fiának, a Messiásnak vérehullása, váltságműve egészen a jelenvalóság közvetlenségével ragad meg bennünket. Méltán viseli ez a hét a „szent hét” és a „csendes hét” nevet is. Bárcsak újra ilyené válhatnék Isten kegyelméből gyülekezeteink életében, és *egyedül*, hatalmasan prédikálna benne a kereszt!

A nagyhét élén álló virágvasárnap a *palmarum* nevet a Krisztus Urunk Jeruzsálembé való bevonulásáról szóló evangéliumi tudósítás (Mt 21,1-9) alapján kapta. Ez az evangélium a régi egyházban szokásossá lett „*bevonulási szertartás*” (pálmászentelés és processio) perikópája volt. Az ezután következő főistentiszteleten ősi tradíció szerint a *Máté írása szerinti passiót* olvasta az egyház a nap evangéliumaként. – Keleten, a görög rítus területén Jn 12,1-18 lett az evangélium, és ugyanez lett érdekes módon az evangélikus Északon is a virágvasárnapi evangélium, míg a passió olvasása itt átkerült a virágvasárnap esti istentiszteletre, illetve még átnyúlt a hétfői nap istentiszteletébe is. Nálunk a „bevonulási szertartás” lekcioja (**Mt 21,1-9**) került a Máté szerinti passió helyére evangéliumnak. Ez is, de még inkább az ősi **epistola (Fil 2,5-11)** is egészen nyilvánvalóvá teszi, hogy virágvasárnap nem csupán a nagyhét első napja, hanem a véres nagypénteki áldozatnak és a győzedelmes húsvétnak is egybe - foglalója, amely egyrészt az *incarnatio* és a *megdicsőülés* között meglátatja a *váltságmű*

centrumát, a kereszthalált, másrészt pedig már most előre hirdeti a Megváltó nagypénteken - a kereszthalálban és eltemetésben - mélypontját elérő megaláztatásának és - a poklokra szállásról kiinduló - már húsvétba mutató felmagasztaltatásának csodálatos egységét. (Vö. a nap introitus zsolt. 22, 20. 22. és 2. v., valamint a kollektaimádság!)

Régi evangélikus egyházi rend szerint virágvasárnapon este a Máté írása szerinti passióval kezdődnek meg a *nagyheti ájtatosságok*, amelyeknek során ezen az estén és hétfőn a Máté, kedden a Márk, szerdán pedig a Lukács írása szerinti szent evangéliumból kerül felolvasásra Krisztus Urunk kínszenvedésének és áldozati halálának története. – A *passiók ájtatosságokkal* párhuzamosan hangzik templomainkban mindennap a *nagyheti sorozatos prédikáció*, amely az egyház nagyheti imádságkincsének mélységes összefüggéseihez kapcsolódva minden bizonytal inkább mentes maradhat a mi emberi-retorikai gyarlóságainktól, mint egyébként.

Virágvasárnap a *megígért Messiás királyi bevonulásának* az ünnepe. Az Úr azért jön, hogy elvégezze a váltságművet, és mint az *igazi Páskabárány* feláldozza önmagát megváltásunkra-szabadulásunkra.”¹

BEVEZETŐ ZSOLTÁR (INTROITUS)

Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!

Hozsánna a magasságban! *Mt 21,9*

Hallgass meg, Uram, jóságos szeretettel,
nagy irgalmaddal fordulj hozzám!

Ne rejtse el arcodat szolgálád elől,
ments meg ellenségeimtől!

Megalázott vagyok, és szenvedek,
segíts és oltalmazz, Istenem!

Látják ezt az alázatosak, és örülnek:
ti Istent keresők, éledjen szívetek! *Zsolt 69,17.18.30.33*

Kis glória vagy énekvers ([EÉ 3](#); [GyLK 620](#))

Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!

Hozsánna a magasságban! *Mt 21,9*

Vagy:

[GyLK 751](#) szerint.

KYRIE BŰNVALLÁSSAL / KRISZTUS IMÁDÁSA (KYRIE)

Megvallom és bánom, irgalmas Istenem, hogy mindennél jobban szeretem önmagamot, pedig önzetlen szolgálatra hívtál el engemet. Könyörülj rajtam, és adj szolgálatra kész szívet, az Úr Jézus Krisztusért. Ámen.

Vagy:

Lelkés: Úr Jézus Krisztus, aki számár hátán vonultál Jeruzsálembe, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

¹ JÁNOSSY Lajos: *Az egyházi év útmutatása*. Sopron, 2004., 28-29. o.

Lelkész: Úr Jézus Krisztus, akit Jeruzsálem pálmaágakkal fogadott, Krisztus, kegyelmezz!

Gyülekezet: **Krisztus, kegyelmezz!**

Lelkész: Úr Jézus Krisztus, akinek ég és föld hozsannát zengedez, Uram, irgalmazz!

Gyülekezet: **Uram, irgalmazz!**

Kyrie énekvers ([EÉ 3](#); [GyLK 620](#))

A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)

Lelkész: Imádkozunk! Istenünk, aki üdvösségünkre hirdetteted közöttünk egyszülött Fiad szenvedését és halálát! Nyisd meg szívünket, hogy szeretetét és engedelmességét felismerjük, példáját kövessük, és mindenkor ragaszkodjunk hozzá, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön-örökké.

Vagy:

Lelkész: Jézus Krisztus! Ujjongtak körülötted az emberek, de azután magadra hagytak. Megkínóztak és megöltek. Megrettentünk attól a sötétségtől, mely bennünk rejtőzik. Ajándékozz meg azzal, hogy világosan lássuk magunkat, indulatainkat és agresszív érzéseinket! Szereteteddel segíts rajtunk!

Gyülekezet: **Ámen.**

TEXTUSKOLLEKTÁK

Úr Jézus Krisztus! Minden hatalmadban van, mégis irgalmaddal gyűjtesz magadnak népet. Kérünk, add, hogy szereteted szolgáló formájában felismerjünk téged, uralmad alatt a te indulatoddal szolgáljunk, és dicsőséged látására is eljussunk. Ámen.

Úr Jézus Krisztus! Méltó vagy arra, hogy minden térd meghajoljon előtted, mert uralkodásod szolgálat, és hatalmad a szeretet. Ébreszd fel szívünkben ugyanezt az indulatot, hogy egymást őszintén szeressük, és erről felismerjük, hogy tanítványaid vagyunk, és dicsőítsék érte a te nevedet. Ámen.

Áldott légy, Urunk Jézusunk, hogy vállaltad értünk a szenvedést, és amikor elérkezett ideje, önként mentél a szent városba, kínos szenvedésed és haláloed helyére. add, hogy ne csak szánkkal magasztaljuk szereteted nagyságát, hanem keresztedet vállalva kövessünk téged. Ámen.

Áldunk téged, Jézus Krisztus, igazság és békesség királya, hogy szolgává lettél értünk. Formálj át minket hozzád hasonlóvá, hogy példád szerint szelíden és alázatosan terjesszük a te igazságodat és békességedet. Ámen.

ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGŐ IMÁDSÁG (ORATIO OECUMENICA)

Lelkész: Imádkozunk! Úr Jézus Krisztus! Te a békesség Királyaként vonultál be a szent városba. Nem tértél ki a szenvedés elől, hanem engedelmes voltál a kereszthalálig. Hozzád fordulunk kéréseinkkel.

Lektor: Könyörgünk egyházadért. Segítsd meg, hogy kereszted titkát szóval és tettel hirdesse, és ne térjen ki a szenvedés elől, amelyet akaratodból kell elviselnie! Kérünk téged,

Gyülekezet: Urunk, hallgass meg minket!

Lektor: Könyörgünk a népek vezetőiért. Add, hogy benned fölismerjék az urak Urát, és neki engedelmeskedve igazságon nyugvó békét teremtsenek! Kérünk téged,

Gyülekezet: Urunk, hallgass meg minket!

Lektor: Könyörgünk mindazokért, akik a hitükért és az igazságért szenvednek. Add, hogy akik testükben a te szenvedésedet hordozzák, azokon életed is nyilvánvalóvá legyen! Kérünk téged,

Gyülekezet: Urunk, hallgass meg minket!

Lektor: Könyörgünk azokért, akik az igazságszolgáltatás felelősségét hordozzák. Add, hogy a kísértésnek ellenálljanak, és ítéletük az emberek jó együttélését szolgálja! Kérünk téged,

Gyülekezet: Urunk, hallgass meg minket!

Lektor: Könyörgünk a nélkülözőkért és a testi-lelki keresztet hordozókért. Őrizd meg őket a kétségbeeséstől, és add, hogy kereszted titkából naponta erőt merítsenek! Kérünk téged,

Gyülekezet: Urunk, hallgass meg minket!

Lektor: Magunkért is könyörgünk, hogy semmi se térítsen el az Élet útjáról, amely szenvedésen és halálon át vezet hozzád. Kérünk téged,

Lelkész: Úr Jézus Krisztus! Egykor hangos ujjongással köszöntöttek az emberek. Kérünk, minket is segíts, hogy sose szűnjünk meg néped Királyaként és Megváltójaként dicsőíteni, aki az Atyával és a Szentlélekkel élsz és uralkodol mindörökkön-örökké.

Gyülekezet: Ámen.

TOVÁBBI AJÁNLOTT ÉNEKEK ÉS LITURGIKUS SEGÉDANYAGOK

További ajánlott énekek:

[EÉ 191](#) "Jézus, világ Megváltója..."

[GyLK 805](#) „Mint fogadjalak téged...”

Egyházzenei segédanyag

<https://kantorkepzo.lutheran.hu/21segedanyag/310bojt6>

Kirchenjahr evangelisch

<https://www.kirchenjahr-evangelisch.de/article.php#1102>

das Kirchenjahr

<https://www.daskirchenjahr.de/tag.php?name=epiphaniastag&zeit=Epiphantias>

Evangelische Liturgie – Texte zu Gottesdiensten im Kirchenjahr

<https://www.evangelische-liturgie.de/>

Liturgischer Wegweiser – Gebete und Lieder

<https://www.liturgischer-wegweiser.de/gebete-und-lieder/epiphantiaszeit/epiphantias/>

VELKD – Wochengebet

<https://www.velkd.de/gottesdienst/wochengebet.php>